

U.7/g.2. 26

Ísland í ljóma

I.

Það var fróðlegt erindi sem professor Guðbrandur Jónsson flutti í útvarpinu í kvöld um þærinn suður í Pyrenæafjöllum, þar sem hefir i til þeirra manna sem enn eru á lífi, fjölgæð íbúum fyr 100 upp í 15000, og þar sem svo er gestkvæmt, að svara mundi til þess að hingað til Reykjavíkurkæmi miljón ferðamanna ár hvort. Og þó hefðu fyrir fáeinum áratugum jafnvel hinir glöggskygnustu menn talið í ólifvænlegra lagi þarna á staðnum og litilla framfara von.

Tvennskonar skilningi ber mest á þegar ritað er og rætt um þennan hæ, Lourdes, og það sem þar gerist. Annarsvegar er því haldið fram, að þarna sé helst um svik að ræða og lygi; menn sé brögðum heittir og blekki sjálfa sig. En þó eru hin svonefndu kraftaverk þarna svo vel rannsókuð og vottfest, að það virðist ekki skynsamlegt að efast um að þau eigi sér stað. Hinn skilningurinn er, að þarna hafi guð og Maria mey rosið náttúrulögþálið í því skyni að birta dýrð sina og hjálpa bágstöddum. En einnig þetta er misskilningur. Það sem þarna gerist er ekki yfirnáttúrlegra þó að það sé óvenjulegra, heldur en hin hressandi áhrif

sólskinsins sem lá svo bjart yfir klökugu landi í dag. Meetti minna á það hvernig menn 17. og 18. aldar tala um rafljósagang í sambandi við jarðelda eins og yfirnáttúrlega fyrirburði.

II.

Það sem orðið hefir í Lourdes gæti orðið hér á Íslandi og þúsund sinnum betur. Því að þarna í Lourdes eru það ekki nema fáeinir af öllum fjöldanum, sem fá bót meina sinna, og er það af því að ekki er rétt að farið, þekkingu vantar. En verulega vel er ekki fyr en allir geta fengið bólva bætur, og svo mun verða þegar af visindum er að verið. Og upphaf þeirra visinda er þegar fengið; eða ótvíræð bending um það í hvaða átt sannleikans er að leita. Lísmagnan er um að ræða og samstillingu til sambands við íbúa stjarnanna. Og ef bygt er á fullkomnari þekkingu á magnanarskilyrðum, geta mjögfurðuleg tilindi orðið og þannig, að enginn leiti svobóta við meinum sínum að ekki fái. Og ekki einungis það. Ekki einungis sjúkum mun hjálpað verða heldur cinnig heilbrigðum, þannig að þeir verði í alla staði fullkomn-

ari menn og hæfari til að lifa
og vinna hin vandasömu verk
sem vinna þarf.

III.

Hvilikur ljómi mun yfir Íslandi verða þegar sól saunleikans faer hér loksns að skina. Og hversu það sem lifað er á, mun verða frábrugðið flestu því sem haldið hefir verið þang-að til fyrir skemstu. Hversu dýrmaelt mun oss verða há-lendið og jöklarnir þegar loftslagið fer eindregið batmandi. Og hvílik hús munu verða reist, jafnvel þar sem ekki hefir einu sinni þótt fært að hafa hið aumasta sæluhús eða gangnamannakofa. Hingað mun leita hið norræna kyn til að finna sjálft sig og til að eflast svo að það geti leyst af hendi hlutverk sitt og bjargað mannkyninu; en þar er öll þörfin á. Og Ísland mun reynast, þegar um lífmagnan er að ræða og samband við æðri verur, ýmsum þeim kostum būið, sem ekki er að finna í þeim löndum sem miklu betri eru talin. Hér hafa aldrei bygt mannaetur, aldrei steinaldarfólk. Alt frá landnámstíð hafa hér verið til málsnillingar svo miklir að vér munum sum orð þeirra ennþá, drenglundaðar hetjur og fagrar og ágætar konur.

IV.

Að vísu er nú ógurlegt um að litast og syrtir mjög að úr ýmsum áttum. Og viða um lönd er nú slysasamit svo að fádæmum sætir. Vér lífum á úrslitatumum mannkynssögunnar meiri en nokkru sinni hafa verið áður, og hættunar fara því meir í vöxt, því lengur sem það dregst að hin rétta stefna sé tekin. En á þessu geta skjót umskifti orðið, því að svo má heita að höndin sé útrétt sú sem oss getur hjálpað.

Í áshelgum ljóma þá Ísland þar stóð, segir skáld það sem mér virðist íslenskast verið hafa, Þorsteinn Erlingsson. Og svo mun aftur koma við sögu Íslands, og betur en áður. Og Ásynjur. Hversu fögur eru nöfn beirra, Frigg, Friðig, sú sem veitir frið, eða friður fylgir. Og Sif, sú sem sefar þrá; Iðunn og Nanna, hinar ágætu húsfreyjur. Og ekki er það til að niðra gyðjunum, sem eg segi, að af enniþá hjartari verum en þeim sem forseður vorir trúðu á og formæður, mun birtu leggja yfir framtíð Íslands.

Febr.

Helgi Pjeturss.